

Jurvan riistanhoitoyhdistys 310
Lehtolantie 218 66300 Jurva

Lausunto

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

ASETUSLUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI RIISTANHOITOMAKSUSTA JA PYYNTILUPAMAKSUSTA ANNETUN LAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Viitaten lausuntopyyntöön Dnro 1149/01.01/2017 Jurvan riistanhoitoyhdistyksen hallitus esittää kantanaan seuraavaa:

Jurvan rhy näkee erittäin positiivisena sen, että riistanhoitoyhdistysten toimintaan suunnattaisiin lisää resursseja. Esitetty rh-maksun korotus on suuri lähes 20 %. Tämän suuruinen korotuksen tarve tulee pystyä perustelevaan täsmällisemmin kuin luonnoksessa on tehty lisäksi onko selvitetty tuleeko korotus aiheutumaan jäsenkatoa tms. Alle 18 v maksu on mielestämme liian kova ja esitämme sen puolittamista koska heillä ei ole äänivaltaa käytettävissä Rhy.n vuosikokouksessa. Näin tuettaisiin nuorten tuloa toimintaan.

Lakiesityksen yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on kirjattu kehittämishankkeiden tukeminen suurpetokonflikteissa ja – vahinkojen ennakolta ehkäisemiseksi. Rhy.n hallitus pitää tavoitetta myönteisenä, mutta metsästäjäkunta ei voi toimia toiminnan rahoittajana metsästyskorttivaroista. Selkeästi koko yhteiskuntaa koskettavissa kysymyksissä ratkaisujen rahoituspohjana on oltava kansallinen tai jopa EU-pohjainen, kuten ovat kannanhoidon ja lupapolitiikan sääntely käytännön työkaluina, jotka tilannetta eniten ohjaavat. Metsästäjät tuottavat jo nyt yhteiskunnalle merkittävän hyödyn hoitaessaan suurpetokonfliktit vapaaehtoisuutena ja omilla kustannuksilla.

Riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen jakoperusteiden esitetty muutos aktiivisuutta kannustavaan suuntaan on sinänsä positiivinen asia. Oman yhdistyksemme osalta muutama näkökohta esitettyihin jakoperusteisiin.

Käytännössä riistakorttimaksuista kertyneet varat on voimassa olevan lain pohjalta kokonaisuudessaan ohjattu riistahallinnon toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen. Käytännössä riistahallinnon tehtävät ovat huomattavasti lisääntyneet ja rahoitustarve on lisääntynyt toiminnan tehostamisesta huolimatta.

Edelleen 3 §:ssä säädetään riistanhoitoyhdistyksille jaettavan rahoituksen jakamisperusteista. Lain sanamuoto on hyvin ympäröity. Lain perusteilla käytännön

jakoa ei voi tehdä. Se tulee vaatimaan tarkkojen mittareiden ja niiden laskentasääntöjen määrittämisen. Laissa pitäisi olla maininta, mikä organisaatio suunnittelee ja vahvistaa jaon perusteena olevat mittarit. Kun samassa pykälässä myös todetaan, että Suomen riistakeskus toimii valtionapuviranomaisena, se viitannee siihen, että riistakeskus suunnittelee yksityiskohtaiset jakoperusteet. Selvä ohje laista kuitenkin puuttuu. Laissa palvelutarve määritellään tärkeimmäksi jakoperusteeksi. Kuitenkin perusteluissa todetaan, että palvelutarve syntyy jäsenmäärästä. Pidämme tärkeänä, että yhdistys voi ennakoita tulonsa ja tällöin laissa tulisi tärkeimmäksi jakokriteeriksi nimetä jäsenmäärä, jolloin myös ymmärrettävyys paranee.

1. Toiminnanohjauksen palvelutarve

Kaikki jakoperusteina olevat kohdat vaikuttavat toiminnanohjaajan työmäärään, nykyiseen lisäävästi sikäli kuin uusia aktiviteetteja otetaan 'ohjelmaan'. Myös Riistakeskuksen myötä kasvanut byrokraatia on kasvattanut hallinnollisia koukeroita, osittain mielestämme tarpeettomasti.

Esimerkiksi tilinpito; yhdistyksemme toiminnassa syntyy noin 70 - 80 tositetta vuosittain, tilikartassa oli aikaisemmin kymmenkunta meno- ja tulotiliä ja yksinkertainen maksuperusteinen kirjanpito riitti hyvin. Nyt tehdään kirjauksia kahteen kertaan, tilejä kaikkineen pitkälti yli 300 kpl.

Toinen turhaa työtä koko 'konsernissa' aiheuttava seikka on nimittämiset. Mitään lisäarvoa ei synny siitä, että Rhyn hallitus päättää ketkä jäsenistöstä ovat kelvollisia eri tehtäviin ja asia lähteen monipolviselle hyväksymiskierrokselle. Koulutukset ovat sinänsä ok ja vanhoille tekijöille nettikoulutus on hyvä, jos kerran opittua asiaa täytyy kerrata.

2. Metsästyksen valvonta

Kentällä tapahtuva metsästyksen valvonta on poliisin asia, ei niiden, joilla ei ole mitään oikeuksia, vain vastuita. Metsästyksen valvontaa voivat poliisin lisäksi tehdä luonnostaan ne kenen oikeutta loukataan eli maanomistajat ja metsästysoikeuden haltijat. Rhyn 'ohjelmistosta' valvontaiskut on poistettava kokonaan. Sen sijaan asiaan liittyvän koulutuksen ja ehdotuksessa mainitun laillisuusneuvonnan suuntaan toimintaa on hyvä kehittää.

3. Suurriistakantojen hallinta

Esitetyt toimintokuvaukset ovat tätä päivää. Rhyn tehtävänä on olla yhteyselin metsästysseurojen ja Riistakeskuksen sekä viranomaisten välillä. Rhy kokoaa riistatietoa ja koordinoi ja ohjaa hirvieläinten metsästystä ja suurriistavirka-apua.

4. Koulutukset ja nuorisotyö

Sinänsä erittäin kannatettava ja tärkeä tehtäväkenttä. Käytäntö on ainakin pienellä paikkakunnalla osoittanut, että nuorille suunnattavia tilaisuuksia voi olla vain melko rajallisesti. Esimerkiksi yläasteen opinto-ohjelmaan voi esittää metsästäjä-tutkintokoulutuksen mukaista koulutusta yhden kerran vuodessa. Samoin yleisen tutkintokoulutuksen tarvetta ei ole nykyistä yhtä kertaa vuodessa enempään, osanottajia tavallisesti 5-6 henkilöä.

Erilaisia teemapäiviä sen sijaan voidaan järjestää eri metsästysseurojen kanssa yhteistyössä hyvin 'paikallisina' tapahtumina.

5. Riistalaskentoihin kannustaminen
Tämä koetaan hyvin tärkeänä. Rhyn kannustus tavalla tai toisella on omiaan aktivoimaan seuroja tekemään laskentoja rutiiniksi muodostuneiden kolmiolaskentojen lisäksi myös hirvieläinten ja suurpetojen kantojen määrittämiseksi.
6. Valtionmaiden metsästyksen palveluntarve
Jurvan rhyn alueella on Metsähallituksen omistamia maita jotka on vuokrattu metsästysseuroille metsästyksen.

Nykytilanteessa meillä on toimiva käytäntö tehtävien hoidossa siten, että toiminnanohjaaja on linkkinä/yhteyshenkilönä Riistakeskuksen suuntaan ja välittää asiat hallitukselle. Hallituksen jäsenet osallistuvat tarpeen mukaan henkilökohtaisesti tehtäviin tai koordinoivat asioita metsästysseurojen suuntaan. Yhdistyksessämme on yhteisellä ”herrasmiehsopimuksella” sovittu hallituksen edustuksen jakautuminen toimialueemme viidelle metsästysseuralle. Näin tehtävät hoituvat pääosin talkoilla ilman palkkioiden maksua. Kuitenkaan ei jatkossa pidä rankaista niitä, jotka hoitavat asiansa hyvin ja edullisesti, varojahan säästyy suunnattavaksi ydintoimintaamme.

Toiminnan kehittämiseksi varoja voi suunnata paitsi yhdistyksille niin myös Riistakeskuksen aluetoimiston henkilöresurssien vahvistamiseen ja sitä kautta yhdistystemme tukemiseen.

Edellä esitetty toimii pienessä yhdistyksessä (779 kpl metsästäjää). Jos yhdistysten koko kasvaa fuusioiden myötä, paikallisuus tulee kärsimään. Osa- tai kokopäivätoiminen toiminnanohjaaja kiertää ohjaten isomman alueensa tekemisiä; ampumakokeita, tutkintoja jne. eri paikoissa. Aluksi kaikki on tietysti hyvinkin hankalaa, mutta rutiinit tähänkin muodostuvat. Kustannukset kasvavat, koska syntyy matka- ja päivärahakuluja, vapaaehtoinen työ vähenee/katoaa. Jokaisesta ’valtiolle’ tehtävästä työstä maksetaan palkkio.

Siis yhteenvetona; nykyinen tapa toimia on pienessä yhdistyksessä joustava ja kustannustehokas, yhdistymisten myötä palkkatyön lisääntyessä homma on ehkä paremmin koordinoitua, mutta etäisempää metsästysseuroille ja tavallisille metsästäjille. Siksi Jurvan Rhy katsoo että toiminnanohjaajan nimittäminen ja erottaminen on oltava Rhy:n hallituksen päätettävissä jatkossa.

Esitetyssä luonnoksessa on ehdotettu, että uudet valtionavustuksen jakoperusteet otetaan käyttöön osittain jo ensi vuoden aikana. Mielestämme tämä on liian pian asian tärkeys huomioiden. Ehdotamme, että toimitaan nykymuotoisesti vuosi 2018 ja siirrytään uuteen jakomalliin, mikä se sitten onkaan, sen jälkeen.

Kunnioittavasti

Kurikassa 23.7.2017

Jurvan riistanhoitoyhdistys

Henry Penttilä
puheenjohtaja

Jukka Hautala
toiminnanohjaaja

